

Nexus-symposium

Je suis Européen!

‘Europa wordt gevormd door koffiehuisen, door cafés,’ zo begint George Steiner zijn Nexus-lezing *De idee Europa*, een elegie voor het Europees beschavingsideaal. Koffiehuisen als ‘de plek voor een rendez-vous en samenwerking, voor intellectuele discussie en roddel, voor de flaneur en de dichter of metafysicus boven zijn aantekeningen. Het is voor iedereen toegankelijk, en toch is het tegelijkertijd een sociëteit, een vrijmetselarij voor politieke of artistiek-literaire herkenning, waar men zich volgens een vast programma vertoont.’

Op 6 juni zal het DeLaMar Theater worden omgetoverd in Koffiehuis Europa en zullen schrijvers, intellectuelen en politici elkaar ontmoeten om een oud debat over een urgente vraag nieuw leven in te blazen: wie is de Europeaan? Wat is ervoor nodig om Europeaan te worden? Nu de Europese Unie de facto niets anders is dan een politiek-economische bureaucratie, is het niet verrassend dat veel mensen hun identiteit wederom zoeken in nationalisme en herlevend fascisme. Welke politiek behoeft de Europese Unie om deze anti-Europese geest te keren en een zelfbewust Europa te worden dat meer is dan een financieel-economisch vehikel of een museum?

I'm an American! verklaarden Europese immigranten als Albert Einstein en Thomas Mann, op de vlucht voor het totalitarisme, in 1941 voor de Amerikaanse radio. *Je suis Charlie!* verkondigden demonstranten voor de vrijheid van meningsuiting onlangs wereldwijd. Wat moet er gebeuren om strijdvaardig *Je suis Européen!* uit te spreken, zoals Julien Benda, Menno ter Braak, Bronisław Geremek, Joseph Roth, Stephen Spender en andere denkers ons voorgingen?

Entreekaarten zijn te bestellen op www.nexus-instituut.nl of via de aangehechte aanmeldkaart.

Sprekers

JACQUES ATTALI Algerije, 1943

Jacques Attali is een vooraanstaand schrijver, econoom en een van Frankrijks meest invloedrijke politiek adviseurs. Hij werkte als universitair docent en vervolgens als speciaal adviseur van president Mitterrand. Attali was de eerste president van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling en richtte daarna een adviesbureau op, gespecialiseerd in financiële diensten voor het bedrijfsleven. Gedurende zijn gehele carrière is Attali betrokken geweest bij ngo's, met name op het terrein van wereldwijde armoedebestrijding. Er verscheen een vijftigtal boeken van zijn hand waarvan de essaybundels *Devenir soi* (2014) en *La francophonie et la francophilie, moteurs de croissance durable* (2014), een pleidooi voor een unie van francofone landen naar Europees model, de meest recente zijn.

PIERRE AUDI Libanon, 1957

Pierre Audi is een internationaal gevierd opera- en theaterregisseur, en sinds 1988 artistiek leider van De Nederlandse/Nationale Opera. Zijn carrière in het theater begon in Oxford, waar hij geschiedenis studeerde. In 1979 richtte hij in Londen het Almeida Theatre op dat uitgroeide tot een belangrijk podium voor hedendaags muziektheater. Audi was van 2005 tot en met 2014 artistiek directeur van het Holland Festival waarvoor hij een internationale keur aan artiesten uit verschillende disciplines wist te engageren en spraakmakende voorstellingen heeft geprogrammeerd. Als operaregisseur bracht hij DNO internationaal aanzien en trad hijzelf ook regelmatig op als gastregisseur bij vermaarde gezelschappen in het buitenland.

PHILIPP BLOM Duitsland, 1970

Philipp Blom is een veelzijdig historicus, romanschrijver, journalist en vertaler. Hij studeerde in Wenen en promoveerde aan Oxford in de moderne geschiedenis. Zijn historische studies, waarin hij virtuoos de ideeëngeschiedenis van Europa onder de loep neemt, zijn veelvuldig vertaald. Blom is auteur van onder meer *The Vertigo Years. Change and Culture in the West, 1900-1914* (2008), *A Wicked Company. The Forgotten Radicalism of the European Enlightenment* (2010) en *Die zerrissenen Jahre: 1918-1938* (2014). Daarnaast schreef hij romans en wijngidsen. Blom schrijft regelmatig voor *The Times Literary Supplement*, *The Guardian*, de *Frankfurter Allgemeine Zeitung* en *Die Zeit*.

APOSTOLOS DOXIADIS Australië, 1953

Apostolos Doxiadis, wiskundige, schrijver en wereldberoemd filosoof, groeide op in Athene, studeerde wiskunde aan Columbia in New York en aan de École

pratique des hautes études in Parijs. Zijn internationale doorbraak als schrijver beleefde hij in 2000 met de roman *Uncle Petros and Goldbach's Conjecture*, die in vele talen werd vertaald. Ook zijn graphic novel *Logicomix* uit 2009, over de historische zoektocht naar de fundamenteën van de logica, werd een wereldwijde bestseller. Doxiadis legt zich ook toe op het bestuderen van de band tussen wiskunde en verteltechniek; daarover verscheen onder zijn redactie *Circles Disturbed. The Interplay of Mathematics and Narrative* (2013).

AYKAN ERDEMIR Turkije, 1974

Aykan Erdemir studeerde internationale betrekkingen in Ankara en antropologie en Midden-Oostenstudies aan Harvard. Als toonaangevend wetenschapper en politicus richt hij zich vooral op de bevordering van religieuze tolerantie. Hij heeft zitting in het Turkse parlement, voor de voornaamste oppositiepartij CHP, en in meerdere organen ter stimulering van de band tussen Turkije en de Europese Unie. Artikelen van zijn hand verschenen in o.a. *The Economist*, *The Guardian*, *The Huffington Post*, *The Jerusalem Post* en *Die Berliner Zeitung* en hij co-redigeerde de bundel *Rethinking Global Migration. Practices, Policies and Discourses in the European Neighbourhood* (2008).

ARNON GRUNBERG Nederland, 1971

Arnon Grunberg is schrijver, essayist en wereldburger. Hij debuteerde op 23-jarige leeftijd met de roman *Blauwe maandagen*. Naast romans schreef hij ook toneelstukken, filmscripts, een dichtbundel, essays en reisverslagen. Voor zijn werk ontving hij verschillende literaire prijzen, onder meer voor *Fantoompijn* (2000) en *Tirza* (2006). Begin 2015 verscheen de roman *Het bestand*. Grunberg, wiens werk in vele talen verschijnt, woont en werkt in New York en schrijft voor *NRC Handelsblad*, *Vrij Nederland*, *Hollands Maandblad*, de *VPRO Gids* en een keur aan internationale media. Van zijn hand verschijnt dagelijks een voetnoot bij het nieuws op de voorpagina van *de Volkskrant*.

CAROLINE DE GRUYTER Nederland

Caroline de Gruyter is een vooraanstaand medewerker van *NRC Handelsblad*. Zij is als correspondent gestationeerd in Wenen en schrijft een wekelijkse column over Europa. Haar loopbaan begon in het Midden-Oosten, in de standplaatsen Gaza en later Jeruzalem. Sinds 1999 is zij actief binnen Europa; ze heeft in totaal tien jaar in Brussel gewoond en gewerkt. De Gruyter werd voor haar journalistieke werk bekroond met het Gouden Pennetje (1992) en de Anne Vondelingprijs (2013). Zij publiceerde twee boeken: *Het koffiehuis van Mohammed Skaik en andere tafereelen uit speelgoedstaatje Gaza* (1997) en *De Europeanen. Leven en werken in de hoofdstad van Europa* (2006). In mei 2015 verschijnt *Zwitserlevens. De nieuwe politieke realiteit in Europa*.

ROBERT SKIDELSKY China, 1939

Robert Skidelsky is historicus, eminent economisch denker en politicus. Na zijn studie geschiedenis aan Oxford deed hij onderzoek naar de economische politiek tijdens de crisisjaren, het thema van zijn eerste boek *Politicians and the Slump* (1967). Skidelsky's veelzijdigheid blijkt uit zijn aanstellingen als docent in de geschiedenis, filosofie en Europese studies, en als hoogleraar in de internationale betrekkingen en politieke economie. Hij was bovendien politiek actief binnen achtereenvolgens de Labour Party, de Social Democratic Party en de Conservative Party, en is sinds 2001 onafhankelijk lid van het Britse Hogerhuis. Grote bekendheid verwierf hij met zijn biografie van de econoom en filosoof John Maynard Keynes (2000). Met zijn zoon Edward, die filosofie doceert aan de Universiteit van Exeter, schreef hij het boek *How Much is Enough? The Love of Money, and the Case for the Good Life* (2012), waarin wordt gesteld dat wij in onze tijd het ideaal van een 'goed leven' volledig uit het oog dreigen te verliezen.

ANDROULLA VASSILIOU Cyprus, 1943

Androulla Vassiliou studeerde rechten en internationale betrekkingen aan verschillende Britse universiteiten. Zij had eerst in Cyprus een loopbaan als jurist en, na haar huwelijk met de voormalige president George Vassiliou, als politica voor de Democraten. Als vicepresident van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa zette ze zich jarenlang in voor de gelijkheid tussen man en vrouw. Ook werd ze tot drie maal toe gekozen als voorzitter van het Wereldverbond van verenigingen voor de Verenigde Naties, waar ze nu tot erevoorzitter benoemd is. Vassiliou was tot voor kort actief in de Europese politiek als Eurocommissaris voor Gezondheid (2008-2010) en voor Opvoeding, Cultuur, Meertaligheid en de Jeugdzaken (2010-2014).

ADAM ZAMOYSKI Polen, 1947

Adam Zamoyski is een gelauwerd historicus en auteur van veelvuldig vertaalde boeken over leidende figuren en gebeurtenissen in de Europese geschiedenis. Zijn werken *Chopin. A Biography* (1979), *The Polish Way. A Thousand-Year History of the Poles and Their Culture* (1987), *Moscow 1812. Napoleon's Fatal March* (2004) en *Warsaw 1920* (2008) gelden als toonaangevend in zijn vakgebied. In april 2015 verscheen de Nederlandse vertaling van *Phantom Terror. The Threat of Revolution and the Repression of Liberty, 1789-1848* (2014), een grensverleggend boek dat meesterlijk illustreert hoe de heersers van Europa via de uitbreiding van controleorganen hun macht consolideerden. Hij schrijft voor alle belangrijke Britse kranten en tijdschriften en zet zich in voor het behoud van het Europees cultureel erfgoed. Hij neemt daarbij stelling tegen het bureaucratische, anti-democratische karakter dat de EU in zijn ogen heeft aangenomen.

Nexus Instituut

Om de wereld van het Europees humanisme voor een breed publiek toegankelijk te maken, is in 1994 het Nexus Instituut opgericht. Nexus prikkelt, vraagt door, zet aan tot bezinning en verwondering; Nexus verbindt. In meer dan twintig jaar tijd groeide het instituut uit tot een toonaangevend discussieplatform dat zich mag verheugen in de vriendschap van een internationaal gezelschap van prominente intellectuelen, kunstenaars, wetenschappers, diplomaten en politici.

U bent al voor € 65,00 een jaar lang lid van het Nexus Instituut en ontvangt dan het tijdschrift *Nexus* en aanzienlijke kortingen op de Nexus-activiteiten. Kijk op www.nexus-instituut.nl voor meer informatie, of bestel vrijblijvend een proefnummer van het tijdschrift en een informatiepakket.

Mede dankzij de genereuze steun van de Vrienden van het Nexus Instituut kunnen wij onze activiteiten voortzetten en uitbreiden. Draagt u het Europees cultuurgoed ook een warm hart toe en wilt u als Vriend een bijdrage leveren, neem dan contact met ons op.

Nexus Connect — voor culturele fijnproevers t/m 35 jaar

Wil je naast je werk, studie of school meer intellectuele uitdaging? Wil je je artistieke smaak blijven ontwikkelen? Nexus Connect is er voor culturele fijnproevers t/m 35 jaar die reflectie en *Bildung* zoeken.

Als lid van Nexus Connect ontvang je drie edities van Nexus, met de beste cultuurfilosofische essays. Geen advertenties, geen reclame, alleen boeiende essays van nationale en internationale topintellectuelen. Daarnaast bestel je entreekaarten voor de Nexus-activiteiten altijd met korting. Bij de Connect meet & greets kun je de grootste denkers van onze tijd persoonlijk ontmoeten. Bovendien organiseert Nexus Connect speciaal voor zijn leden masterclasses, bijeenkomsten, borrels, een leesgroep en wedstrijden.

Nexus Instituut | Postbus 90153 | 5000 LE Tilburg | 013-466 3450 | info@nexus-instituut.nl

Provincie Noord-Brabant

gemeente Tilburg

